

Protokollsutdrag

Sammanträdestid	2020-09-07 kl. 15:00-15:25
Plats	Stadshuset vån 7, 7046
Beslutande ledamöter	Roko Kursar (L) (1:e vice ordförande) Torbjörn Tegnhammar (M) (2:e vice ordförande) Anders Rubin (S)
Övriga närvarande	Andreas Norbrant (Stadsdirektör) Tomas Barring (Chefsjurist) Jonas Rosenkvist (Avdelningschef) Anna-Lena Alnerud (Sekreterare)
Utses att justera	Torbjörn Tegnhammar
Justeringen	
Protokollet omfattar	§538

Underskrifter

Sekreterare	
	Anna-Lena Alnerud	
Ordförande
	Roko Kursar	
Justerande
	Torbjörn Tegnhammar	

§ 538 Bakomliggande orsaker till kostnadsutveckling och budgetavvikelse inom arbetsmarknads- och socialnämndens verksamheter

STK-2020-438

Sammanfattning

Kommunstyrelsen fattade beslut 200212 (§ 43) om att ge stadskontoret i uppdrag att tillsammans med arbetsmarknads och socialförvaltningen analysera de bakomliggande orsakerna till kostnadsutvecklingen och budgetavvikelsen inom nämndens verksamheter med anledning av arbetsmarknads- och socialnämndens växande underskott under 2019. Ärendet har skickats på remiss till arbetsmarknads- och socialnämnden. Arbetsmarknads- och socialnämnden delar i stort de slutsatser som dras i utredningen och i remissvaret belyser nämnden områden som nämnden bedömer är av vikt och som kompletterar stadskontorets utredning. Utredningen ger inte en total bild över alla verksamheter inom arbetsmarknads- och socialnämnden. Utredningens styrgrupp beslutade under arbetets gång att avgränsa en första delrapport till att endast omfatta ekonomiskt bistånd.

För att hitta svaren på möjliga bakomliggande orsaker till kostnadsutvecklingen och budgetavvikelsen har utredningen ställt samman ett antal hypoteser utifrån områdena ledning och styrning, arbetsmarknad, bostadsmarknad och befolkning. Jämförelser har gjorts med socioekonomiskt liknande kommuner i tidsserier fram till senast tillgängliga data, oftast 2018. Utredningen konstaterar att ingen av de uppsatta hypoteserna på egen hand förklarar de höga kostnaderna för ekonomiskt bistånd. Utredningens resultat tillsammans med remissinstansens yttrande visar på brister men också att utvecklingsarbete pågår. Inom förvaltningen har under senare år utvecklingsinsatser initierats, vars resultat inte kan bedömas eller jämföras med andra socioekonomiskt liknande kommuner, utifrån tillgänglig statistik. Därutöver pekar utredningen på att förändringar i den västskånska näringslivsstrukturen kan ha lett till ökade svårigheter för personer med kort utbildning att finna arbete sett över tid, men att förändringarna inte förklarar varför personer med kort utbildning i de jämförelsekommuner som tillhör samma arbetsmarknadsregion, kommer i arbete i större utsträckning än i Malmö. Förslagen är att kommunstyrelsen godkänner rapporten och de åtgärder som föreslås, vilka baseras på vad som framkommit inom utredningens arbete samt arbetsmarknads- och socialnämndens yttrande.

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

1. Kommunstyrelsen godkänner rapporten.
2. Kommunstyrelsen anmodar arbetsmarknads- och socialnämnden att vid ordinarie rapporteringstillfällen redovisa pågående utvecklingsarbete avseende arbetsmarknads- och socialnämndens ledning och styrning, samt hur nämnden avser säkra kvalitet och uppföljning av de insatser som genomförs.
3. Kommunstyrelsen ger stadskontoret i uppdrag att inom arbetet med kommunfullmäktigemålen, utreda utmaningar på arbetsmarknaden och näringslivets struktur i Malmö, med fokus på förutsättningarna för utsatta grupper av Malmöbor

att komma i arbete. Ärendet återrapporteras i samband med Delårsrapporten 2021.

4. Kommunstyrelsen ger stadskontoret i uppdrag att inleda dialog med MKB om antalet personer per rum som tillåts bo i bolagets lägenheter vid inflyttning, och återkomma till kommunstyrelsen med vad som framkommit inom denna dialog.
5. Kommunstyrelsen ger stadskontoret i uppgift att ta fram en skrivelse som lyfter frågan om försörjningsansvaret, som underlag inför dialog med relevanta nationella aktörer.
6. Kommunstyrelsen ger stadskontoret i uppdrag att analysera konstruktionen med separata ramar och resultatansvarsbefrielse för vissa av dem, med särskilt fokus på styrning och effektivitet. Denna analys redovisas i oktober 2020.
7. Kommunstyrelsen ger stadskontoret i uppdrag att utveckla gemensamma modeller för att göra ekonomiska konsekvensanalyser, och återkomma till kommunstyrelsen under våren 2021 i detta ärende.
8. Kommunstyrelsen ger stadskontoret i uppdrag att återkomma med en rapport som behandlar de resterande delarna i uppdraget ”Bakomliggande orsaker till kostnadsutveckling och budgetavvikelsen inom arbetsmarknads- och socialnämndens verksamheter”. Ärendet återrapporteras i november 2020.

Reservationer och särskilda yttranden

Torbjörn Tegnhammar (M) lämnar in ett särskilt yttrande, bilaga 1.

Beslutsunderlag

- G-Tjänsteskrivelse KSAU 200907 Bakomliggande orsaker till kostnadsutvecklingen och budgetavvikelsen inom arbetsmarknads- och socialnämndens verksamheter
- Bakomliggande orsaker till kostnadsutvecklingen och budgetavvikelsen inom arbetsmarknads och socialnämndens verksamheter
- Arbetsmarknads- och socialnämnden beslut 200827 § 238 med Reservation (V), (SD) och (M+C) och Särskilt yttrande (SD) och (MP)
- Remissvar från arbetsmarknads- och socialnämnden
- Beslut KS 200212 §43 med Särskilt yttrande (M)

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2020-09-07

Ärende 9. Bakomliggande orsaker till kostnadsutveckling och budgetavvikelse inom arbetsmarknads- och socialnämndens verksamheter

Stadskontorets rapport visar att vad Moderaterna har hävdad år efter år är helt korrekt. Med all önskvärd tydlighet visas hur de stora problemen som har skapats i Malmö är en produkt av decennier av socialdemokratisk bidragspolitik.

Malmö bevisas vara bäst på att betala ut bidrag, men sämst på att hjälpa människor att få i arbete och sämst på att kontrollera bidragsfusk.

Andelen pengar som går till arbetsmarknadsinsatser är minst av alla jämförda kommuner och då är det inte så konstigt att resultaten till arbete också är sämst. Socialdemokraternas och Liberalernas vallöften klingar mycket falskt i förhållande till verkligheten när stadskontoret sågar effekterna av den förda politiken på punkt efter punkt. Gång på gång, i debatt efter debatt, har vi fått höra att vår politik inte skulle vara genomförbar för att vi befinner oss i Malmö. ”Det där kanske fungerar i Växjö och Solna, men inte i Malmö” sägs från ansvarigt kommunalråd. Som om Malmöborna inte skulle kunna, inte skulle vilja eller på något sätt skulle vara sämre än alla de människor som lämnat bidragsberoende till förmån för arbete och självförsörjning i de kommuner där en stark arbetslinje har införts och fått genomslag.

Stadskontorets rapport säger att ”den bild som ibland förmedlas av Malmö som unik vad gäller befolkningen har svagt stöd i data”. Det är inte Malmöborna det är fel på, det är den förda politiken som är fullkomligt misslyckad.

Det behövs ordning och reda i bidragssystemet. En så pass stor verksamhet som socialtjänsten i Malmö behöver tydliga riktlinjer för vad som är berättigat att betala ut ekonomiskt bistånd för och vad som inte är det. Annars lämnas det öppet för en godtycklig bedömning, vilket revisorskollegiet lyfte i sin rapport om arbetsmarknads- och socialnämnden i slutet av 2019.

Kostnader för boende anges i rapporten vara en bidragande orsak till att nämndens kostnader är så höga. Det är inte så konstigt, då utanförskapet i Malmö innebär att allt för många står långt ifrån såväl arbetsmarknaden som bostadsmarknaden. MKB begränsar, liksom de flesta bostadsbolag, hur många som får bo i varje lägenhet. Stadskontoret konstaterar dock i sin rapport att de krav som MKB ställer är högre än flera andra jämförbara kommuner. MKB:s krav innebär dels att det är svårare för familjer att efterfråga en bostad med en hyra som man har råd att betala, men också att arbetsmarknads- och socialnämndens kostnader för boende blir högre.

När bidragskostnaderna skjuter i höjden och prioriteras hamnar andra viktiga delar av nämndens ansvarsområde efter. Stadskontorets rapport innehåller en mycket tydlig, och viktig, genomgång över hur stor andel av den totala ekonomin som används till arbetsmarknadsinsatser respektive utredning. Då Malmö ligger mycket illa till i dessa jämförelser är behovet av omprioritering akut. Stadskontorets rapport motbevisar den skadliga myten att Malmö skulle ha unikt svåra socioekonomiska förutsättningar. Att utfallet är sämst i Sverige beror inte på befolkningen, det

beror på att Socialdemokraternas politik i Malmö är fullkomligt misslyckad. Det är dags för Socialdemokraterna att erkänna detta och ta ansvar istället för att skylla ifrån sig.

Torbjörn Tegnhammar (M)